Hukuk Bölümü 2013/1707 E. , 2013/1920 K.

- **GAZIOSMANPAŞA ÜNIVERSITESI ADINA, 2547 SAYILI KANUN'UN 35.MADDESI UYARINCA ÖĞRETIM ÜYESI YETIŞTIRME PROGRAMI (ÖYP) KAPSAMINDA ANADOLU ÜNIVERSITESINDE DOKTORA EĞITIMI ALMIŞ VE BUNUN KARŞILIĞINDA, KEFALET SENEDI ILE MECBURI HIZMET YÜKÜMLÜĞÜNE GIRMIŞ OLAN DAVACI TARAFINDAN, BU SENEDIN IPTALINE ILIŞKIN DAVALI IDAREYE YAPTIĞI BAŞVURUNUN REDDI ÜZERINE, BU IŞLEMIN IPTALI ISTEMI ILE AÇILAN DAVANIN ADLİ YARGI YERİNDE ÇÖZÜMLENMESI**
    - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 10

"İçtihat Metni"

Davacı : K.K.

Vekili : Av. M.A.

Davalı : Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörlüğü / TOKAT

Vekili : Av. B.Ç.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davacının Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tokat Meslek Yüksekokulu Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı Programında araştırma görevlisi iken, birime gönderilen yazıya istinaden 2547 sayılı kanunun 35. maddesi uyarınca doktora eğitimi yapmak üzere Anadolu Üniversite'ne görevlendirildiğini, davacının 2011 yılında doktora eğitimini başarıyla bitirdikten sonra YÖK tarafından 05.07.2011 tarihinde kadro nakli yapılarak Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tokat Meslek Yüksekokulu'ndaki görevine dönüp göreve başladığını, davacının doktora eğitimine başladıktan sonra, üniversiteye çağrılarak sözleşme ve kefalet senedi düzenlenmesi istendiğini, buna istinaden taahhütname ve kefalet senedi düzenlendiğini, davacının 15.03.2013 tarihli dilekçesi ile davalı idareye müracaat ederek 657 sayılı DMK'nun ek 35. maddesi hükmüne nazaran kendisinin davalı idareye karşı mecburi hizmet yükümlülüğünün bulunmadığının tarafına bildirilmesini ve taahhütname ve kefalet senedinin tarafına iadesini talep ettiğini, davalı idarenin ise 20.03.2012 tarih ve 1619 sayılı yazıları ile 2547 sayılı Kanun'un 35.maddesini gerekçe göstererek, davacının mecburi hizmet yükümünün devam ettiğini ve taahhütname ve kefalet senedinin iptal edilmediğini bildirdiğini ifade ederek, davalı idarenin, davacının talebinin reddine dair 20.03.2013 tarih ve 1619 sayılı işleminin iptaline karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörlüğü vekili süresi içerisinde sunduğu cevap dilekçesinde özetle görev itirazında bulunulmuştur.

Tokat İdare Mahkemesi: 15.05.2013 gün ve E:2013/176 sayı ile özetle, '' … 2547 sayılı Yasa uyarınca başka bir üniversitede öğretim üyesi yetiştirme programı kapsamında eğitim yapmak üzere görevlendirilmesindeki amaç göz önünde bulundurulduğunda, davacının idare ile eşit düzeyde olarak, isteği ve özgür iradesi ile imzalamadığı taahhüt ve kefalet senedi uyarınca davacıya mecburi hizmet yükümlülüğü getiren işlemden kaynaklı uyuşmazlığın özel hukuk alanını ilgilendiren bir uyuşmazlık olmadığı açıkça anlaşıldığından çıkacak uyuşmazlıkların çözümünde idari yargının yetkili olduğu açıktır.

Bu durumda; idarece kamu gücüne dayanılarak ve tek taraflı irade ile kurulan taahhüt ve kefalet senedine dayanılarak davacıya mecburi hizmet yükümlülüğü getiren uyuşmazlığın 2577 sayılı Yasa'nın 2/1-a maddesinde sayılan iptal davaları kapsamında görüm ve çözümünün, idare mahkemelerinin görev alanına girdiği sonucuna varılmıştır. '' demek suretiyle davalı Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörlüğü vekilinin görev itirazının reddine karar vermiştir.

Davalı Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörlüğü vekilinin olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması yolunda süresi içerisinde sunduğu dilekçesi üzerine dava dosya örneği Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı: '' … Dava konusu uyuşmazlık, taraflar arasındaki sözleşmeden diğer bir ifadeyle yüklenme ve kefalet senedinde yer alan borçtan kaynaklanmaktadır. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun öğretim elemanı yetiştirmeye ilişkin 35. maddesinde: Yükseköğretim kurumlan; kendilerinin ve yeni kurulmuş ve kurulacak diğer yükseköğretim kurumlarının ihtiyacı için yurt içinde ve dışında, kalkınma planı ilke ve hedeflerine ve Yükseköğretim Kurulunun belirteceği ihtiyaca ve esaslara göre öğretim elemanı yetiştirirler. (Ek fıkra: 17/08/1983 - 2880/18 md.) Öğretim elemanı yetiştirilmesi amacıyla üniversitelerin araştırma görevlisi kadroları, araştırma veya doktora çalışmaları yaptırmak üzere başka bir üniversiteye, Yükseköğretim Kurulunca geçici olarak tahsis edilebilir. Bu şekilde doktora veya tıpta uzmanlık veya sanatta yeterlik payesi alanlar, bu eğitimin sonunda kadrolarıyla birlikte kendi üniversitelerine dönerler.

(Ek fıkra: 17/08/1983 - 2880/18 md.) Yurt içi veya yurt dışında yetiştirilen öğretim elemanları, genel hükümlere göre bağlı oldukları yükseköğretim kurumlarında mecburi hizmetlerini yerine getirmek zorundadırlar. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyenlere, yükseköğretim kurumlarında görev verilmez. Özel kanunlarla getirilen mecburi hizmet çalışmaları bu hüküm dışındadır." hükmü yer almaktadır.

Olayda, davacı Anadolu Üniversitesinde görevlendirilmeden önce yüklenme senedi ve kefalet senedi ile, mecburi hizmet süresi dolmadan hizmetinde bulunduğu Yüksek Öğretim Kurumu ve mecburi hizmetinin devredildiği kurum tarafından görevden çekilmiş sayıldığında mecburi hizmetine tekabül eden ödemelerin tamamının ve % 50 fazlası ile ayrıca bu ödemelere ilişkin sarf tarihinden itibaren hesaplanacak yasal vs. vergi ve kanuni ödemelerle birlikte İnönü Üniversitesi emrine nakden ve defaten ödemeyi kabul ve taahhüt etmiştir. Söz konu yüklenme ve kefalet senedi ile, Üniversiteye karşı mecburi hizmet yükümlülüğü ya da parasal karşılığı taahhüt edilmek suretiyle Üniversite ile araştırma görevlisi arasında, tarafların karşılıklı hak ve yükümlülüklerini içeren bir sözleşme ilişkisi kurulduğu açıktır.

Dolayısıyla, uyuşmazlık taraflar arasındaki sözleşmeden diğer bir ifadeyle yüklenme ve kefalet senedinde yer alan borçtan kaynaklanmaktadır. Sözleşmede yer alan borçtan kaynaklanan uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli bulunmaktadır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine" karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Sıddık

YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 30.12.2013 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Başvuru yazısı ve dosya örneği üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27.maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörlüğü vekilinin anılan Kanun'un 10/2. maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve dahi 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Selim Şamil KAYNAK'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Gaziosmanpaşa Üniversitesi adına, 2547 sayılı Kanun'un 35.maddesi uyarınca Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı (ÖYP) kapsamında Anadolu Üniversitesinde doktora eğitimi almış ve bunun karşılığında, kefalet senedi ile mecburi hizmet yükümlüğüne girmiş olan davacının, bu senedin iptaline ilişkin davalı idareye yaptığı başvurunun reddi üzerine, bu işlemin iptali istemi ile açılmıştır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun, "Öğretim elemanı yetiştirme" başlıklı 35. maddesinde "Yükseköğretim kurumları; kendilerinin ve yeni kurulmuş ve kurulacak diğer yükseköğretim kurumlarının ihtiyacı için yurt içinde ve dışında, kalkınma planı ilke ve hedeflerine ve Yükseköğretim Kurulunun belirteceği ihtiyaca ve esaslara göre öğretim elemanı yetiştirirler.

(Ek fıkralar: 17/8/1983-2880/18 md.) Öğretim elemanı yetiştirilmesi amacıyla üniversitelerin araştırma görevlisi kadroları, araştırma veya doktora çalışmaları yaptırmak üzere başka bir üniversiteye, Yükseköğretim Kurulunca geçici olarak tahsis edilebilir. Bu şekilde doktora veya tıpta uzmanlık veya sanatta yeterlik payesi alanlar, bu eğitimin sonunda kadrolarıyla birlikte kendi üniversitelerine dönerler.

Yurt içi veya yurt dışında yetiştirilen öğretim elemanları, genel hükümlere göre bağlı oldukları yükseköğretim kurumlarında mecburi hizmetlerini yerine getirmek zorundadırlar. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyenlere, yükseköğretim kurumlarında görev verilmez. Özel kanunlarla getirilen mecburi hizmet çalışmaları bu hüküm dışındadır." hükmüne yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nde araştırma görevlisi olarak görev yapmakta iken, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 35.maddesi uyarınca davalı idare adına Anadolu Üniversitesi'nde doktora eğitimi yapmak üzere görevlendirilen davacının, doktora öğrencisi olarak Anadolu Üniversitesi'ne gönderilmesinden önce, davacı ile müşterek borçlu ve müteselsil kefilleri tarafından düzenlenen taahhütname ve yüklenme senedinin iptali istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu duruma göre, taahhüt ve kefalet senedinin davacı ve kefilleri tarafından tek taraflı olarak imzalanarak idareye karşı taahhütte bulunulması karşısında, davacı tarafından senedin iptali istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile davalı Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörlüğü vekilinin görev itirazının reddine ilişkin Tokat İdare Mahkemesi'nin kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, davalı Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörlüğü vekilinin GÖREV İTİRAZININ REDDİNE İLİŞKİN Tokat İdare Mahkemesinin 15.05.2013 gün ve E:2013/176 sayılı KARARININ KALDIRILMASINA, 30.12.2013 gününde Üye Sıddık YILDIZ'ın KARŞI OYU ve OYÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

KARŞI OY

Dava, Davalı Üniversitede araştırma görevlisi olarak çalışmakta iken, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 35.maddesi kapsamında davalı idare adına başka bir üniversitede lisansüstü eğitim yapmak üzere görevlendirilen davacının, görevlendirme işleminden önce imzaladığı taahhüt ve kefalet senedi uyarınca, mecburi hizmet yükümlülüğü ile kefalet senedinin iptali istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-a maddesinde, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları idari dava türleri arasında sayılmıştır.

2547 sayılı Yasa uyarınca başka bir üniversitede öğretim üyesi yetiştirme programı kapsamında eğitim yapmak üzere görevlendirilmesindeki amaç göz önünde bulundurulduğunda, davacının bu taahhüt ve kefalet senedini idare ile eşit düzeyde olarak, isteği ve özgür iradesi ile imzaladığından söz etmeye olanak bulunmadığından, ortada özel hukuk alanını ilgilendiren bir uyuşmazlık bulunmamaktadır.

İdarece kamu gücüne dayanılarak ve tek taraflı irade ile kurulan taahhüt ve kefalet senedine ilişkin uyuşmazlığın 2577 sayılı Yasanın 2/1-a maddesinde sayılan iptal davaları kapsamında görüm ve çözümünde idari yargı görevli bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca yapılan başvurunun reddi gerektiği görüşüyle, aksi yöndeki karara karşıyım.

Üye

Sıddık YILDIZ